

**Морфофункціональні зміни щитоподібної залози
при комбінованому впливі глюкокортикоїдів
та бісфосфонатів**

Фоміна К.О., асистент

Науковий керівник – проф. Ковшиніков В.Г.

Луганський державний медичний університет, кафедра анатомії людини

Вивчено морфогенез щитоподібної залози при комбінованому впливі глюкокортикоїдів (гідрокортизона ацетат) та бісфосфонатів („Зомета”) у 40 статевозрілих щурів 3-місячного віку.

Поєднане введення «Зомети» і гідрокортизону приводить до вирівнювання органометричних показників щодо аналогічних у інтактних тварин впродовж всього експерименту. При цьому коригуючий вплив золедронові кислоти на показники маси і об'єму щитоподібної залози виявляється в різні строки спостереження залежно від віку тварин: у статевонезрілих щурів на 30 добу (показники нижчі за контроль всього на 2,63% і 4,79%), у статевозрілих – на 15 добу (нижче на 1,54% і 2,94%), а у старих тварин вже з 7 дня спостереження маса і об'єм органу практично не відрізняються від контрольних значень (нижче на 0,70% і 1,71%).

При мікроскопічному дослідженні в щитоподібній залозі щурів різних вікових періодів, що одержували одночасно гідрокортизон і «Зомету», з часом спостереження відмічається поступове диференціювання органу на часточки. Останні розділяються між собою сполучно-тканинними прошарками, в яких виявляються колагенові волокна, фібробласти, міжчасточкові судини. Такі морфометричні показники, як більший та менший діаметри фолікулів, площа фолікулів трохи відрізняються у бік зменшення, що указує на превалювання ефектів бісфосфоната над глюкокортикоїдом і, отже, поліпшення морфофункціонального стану щитоподібної залози в цілому. Тиреоїдний епітелій переважно кубічний, темно-клітинний, але в окремих ділянках паренхіми відбувається його трансформація в циліндровий, що указує на підвищення функціональної активності таких тироцитів, або – в плоский, що свідчить про згасання як синтетичних, так і секреторних процесів в таких фолікулярних клітинах. Площа і висота тироцитів достовірно не відрізняються від контролю (вище на 0,60% – 4,83%). Колоїд гомогенний, блідо-рожевий, заповнює фолікулярну порожнину повністю або зберігається тільки в її центрі. Відхилення площі колоїду коливаються в межах від -0,78% до -9,03%, що свідчить про значне поліпшення секреторної активності досліджуваного органу. На відміну від тварин, що піддавалися ізольованій дії гідрокортизону або «Зомети», навіть у старих щурів, що одержували обидва препарати, аж до 90 дня спостереження має місце зв'язане посилення виразності ознак колоїдонакопичення та колоїдовиведення.